

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งสำหรับความเจริญของ สังคมและ ประเทศชาติ ประเทศที่เจริญแล้วถือเอาการพัฒนาการศึกษาเป็นหัวใจอันสำคัญ ยิ่งในภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและวิทยาการที่เจริญอย่างไม่หยุดยั้ง (เอ็นฤติ วงศ์พุด 2527:1) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา จะต้องนำทรัพยากรที่มีอยู่ มาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นที่ยอมรับกันว่าทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดคือ ทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งหมายถึง มนุษย์ที่มีคุณภาพ กล่าวคือ จะต้องมึร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ต้องมีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ นอกจากงานที่ทำอยู่ประจำ(องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย 2525:1)

พลศึกษามีความสำคัญมากและมีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันของ มนุษย์ ตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์มาแล้ว ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของร่างกายต้องการ การเคลื่อนไหว เพื่อช่วยในการ เจริญเติบโต และรักษาไว้ซึ่งสุขภาพ วิชา พลศึกษาเป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง ที่จะสนองความต้องการของร่างกายในด้านนี้ ในสมัยดึกดำบรรพ์มนุษย์ต้องดิ้นรนเพื่อการมีชีวิตรอด เช่น การหาอาหาร การ ต่อสู้สัตว์ร้าย ข้าศึกศัตรู ดินฟ้าอากาศ ละสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้จึงทำให้คน ในสมัยนั้นได้มีการพลศึกษาหรือ การออกกำลังกาย เป็นการสนองความต้องการ ของร่างกายโดยไม่รู้สึกรู้ตัว แต่ในสมัยปัจจุบัน ความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เจริญไปอย่างรวดเร็ว ทำให้คนส่วนมากไม่มีโอกาส ได้ออกกำลังกาย เพื่อสนองความต้องการของร่างกายเท่าที่ควรและเพื่อแก้ปัญหา ดังกล่าวนี้ จึงควรได้จัดให้มีการสอนพลศึกษาขึ้น (สมคิด ชิดประสงค์ 2521:1) นอกจากนี้ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527:2) ยังกล่าวเสริมว่า

ในปัจจุบันนี้แม้ความจำเป็นหรือการบีบบังคับทางธรรมชาติด้วยการ
ดิ้นรนเพื่อการมีชีวิตอยู่รอดได้หมดลงไปแล้วก็ตาม แต่ความต้องการการออก
กำลังกายของคนเราก็กียังมีอยู่เช่นเดิม หาได้หมดลงไปด้วยไม่ ทั้งนี้เพราะ
ธรรมชาติของร่างกายต้องการการเคลื่อนไหวเช่นเดียวกับความต้องการอาหาร
หรืออื่น ๆ เพื่อการเจริญเติบโตและรักษาไว้ซึ่งสมรรถภาพและสุขภาพ

ความต้องการทางผลึกษาและการออกกำลังกายมิได้จำกัดขอบเขต
เพียงชั่วระยะใดระยะหนึ่งของชีวิตมนุษย์ จำต้องใช้กิจกรรมผลึกษาคงตลอดชีวิต
เพียงแต่ว่าการใช้กิจกรรมผลึกษานั้น แตกต่างกันไปตามช่วงของพัฒนาการ
ทางกาย(อวย เกตุสิงห์ 2514:1) เกี่ยวกับเรื่องนี้ สไมล์และกูดส์(วรศักดิ์
เพียรชอบ 2527:8,กล่าวถึงใน Smiley and Gould 1940:346-347)
ได้พบว่าความต้องการการออกกำลังกายของคนในวัยต่าง ๆ จะมีดังนี้

อายุ 1 - 4 ขวบ	ร่างกายต้องการเคลื่อนไหวและออกกำลังกาย
ตลอดระยะเวลาที่มีการกินและนอน
อายุ 5 - 8 ขวบ	ร่างกายต้องการออกกำลังกายด้วยการวิ่ง
การกระโดดปืนป่ายหรืออื่น ๆ อย่างน้อย
วันละ 4 ชั่วโมง
อายุ 9 - 11 ขวบ	ร่างกายต้องการการออกกำลังกายอย่างน้อย
วันละ 3 ชั่วโมง
อายุ 12 - 14 ขวบ	ร่างกายต้องการการออกกำลังกายอย่างน้อย
วันละ 2 ชั่วโมง
อายุ 15 - 17 ปี	ร่างกายต้องการการออกกำลังกายอย่างน้อย
วันละ $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง
อายุ 18 - 30 ปี	ร่างกายต้องการการออกกำลังกายอย่างน้อย
วันละ 1 ชั่วโมง
อายุ 31 - 51 ปี	ร่างกายต้องการการออกกำลังกาย หนักปาน
กลาง อย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง
อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	ร่างกายต้องการการออกกำลังกายในกิจกรรม

ที่เบา ๆ อย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง

การพลศึกษาอาจกล่าวได้ว่า เป็นกระบวนการศึกษาอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเจริญงอกงาม และมีการพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยอาศัยกิจกรรมพลศึกษาที่ได้เลือกเฟ้นแล้ว เป็นสื่อกลางของการเรียนรู้(เรื่องเดียวกัน:2) พลศึกษาเป็นวิชาที่แตกต่างไปจากวิชาอื่นก็ตรงที่วิธีการและสื่อที่นำมาใช้ พลศึกษาใช้กิจกรรมการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬาเป็นสื่อของการเรียนและพัฒนาการ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ (สมภิต ชิตประสงค์ 2517:1) นอกจากนี้แล้ว พลศึกษา ยังหมายถึง การศึกษาเรียนรู้ถึงการใช้ร่างกายให้มีประสิทธิภาพสามารถทำงานให้กับผู้อื่น ช่วยแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ ได้เสมอและเพื่อให้ได้รับความสนุกสนานขณะที่ได้เล่นกิจกรรมต่าง ๆ ของพลศึกษา (สมบัติ กาญจนกิจ 2519:1)

แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนี้ รัฐและหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ เช่น กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้มองเห็นความสำคัญของพลศึกษา เพิ่มมากขึ้นในการที่จะนำมาพัฒนาสุขภาพและพละนามัย ตลอดจนความสุขสมบูรณ์ของประชาชนพลเมือง โดยการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับเตรียมอุดมศึกษา (สมบัติ กาญจนกิจ 2519:45) ซึ่งเราจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. 2520 เป็นการระบุอย่างแน่ชัด ที่รัฐจะต้องดำเนินการ จัดการพลศึกษา ให้เป็นไปตามแนวดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนอย่างจริงจัง และมีเป้าหมาย เพื่อให้การดำเนินงานแต่ละช่วงเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสนองนโยบายทางด้านการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการยังได้วางจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการศึกษาด้านพลศึกษา สุขภาพพละนามัยและการกีฬา โดยระบุไว้ใน แผนพัฒนาระยะที่ 5 ระหว่าง พ.ศ. 2525 ถึง พ.ศ. 2529 ข้อ 9. ว่า เพื่อส่งเสริมเยาวชนและประชาชน ให้มีสุขภาพพละนามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง และเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความสำนึกในคุณค่าของการกีฬา สุขภาพพละนามัยและกิจกรรมการพักผ่อน นอกจากนี้ นโยบายทางด้านพลศึกษา สุขภาพ

พละนามัยและกีฬา กล่าวว่่า

ข้อ ๑.๒ จะเร่งขยายและปรับปรุงการพลศึกษา สุขศึกษา การกีฬาและกิจกรรมนักเรียน ตามหลักสูตรทุกระดับการศึกษา และจัดให้กับประชาชนโดยทั่วไป

ข้อ ๑.๓ จะส่งเสริมให้สถานศึกษามีสถานที่และอุปกรณ์กีฬา ตามสัดส่วนของนักเรียน และเปิดโอกาสให้เยาวชนและประชาชนมาร่วมใช้ประโยชน์ได้ด้วย

ข้อ ๑.๔ จะพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน สุขศึกษา พลศึกษาและการกีฬาในโรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับ (คณิศฐ มิวรัคย์ ๒๕๒๗:๒-๓, อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๔:กััดสำเนา)

เมื่อพิจารณาการจัดการศึกษาของประเทศ จะพบว่า การศึกษา แบ่งออกเป็น ๔ ระดับคือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา การศึกษาในแต่ละระดับนี้จะสร้างคุณภาพของ คนได้มากขึ้นตามลำดับ และถือว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นการ ศึกษาขั้นแรก ที่จะทำให้คนมีความสามารถในการรับใช้สังคม และการดำรงชีวิตได้ อย่างมีประสิทธิภาพ (ประกิจ จุ้ยปาน ๒๕๒๗:๓) ด้วยเหตุผลดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้ วิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับวิชาหนึ่ง ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะส่วนของพลศึกษา (กรม วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๑:๓) ไว้ดังต่อไปนี้

1. ให้มีทักษะทางการกีฬาและกิจกรรมทางพลศึกษาต่าง ๆ และสามารถนำทักษะเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
2. ให้รู้และเข้าใจในระเบียบข้อบังคับและกฎกติกาการเล่น เพื่อให้เป็นผู้เล่นและผู้ดูที่ดี
3. ให้มีคุณลักษณะประจำตัว เช่น การเป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความรักหมู่คณะ ความสามัคคี ฯลฯ
4. ให้เห็นคุณค่าและนิสัยในการออกกำลังกายเป็นประจำด้วยความปลอดภัย ทั้งตนเองและผู้อื่น

5. เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพทางร่างกายและสมรรถภาพทางจิต
6. ให้สามารถใช้วิจารณ์ในการเลือกและดัดแปลงกิจกรรมพลศึกษา เพื่อออกกำลังกายให้เหมาะสมกับสภาพและความสามารถของตน เพื่อเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งประสิทธิภาพและบุคลิกภาพ

ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ตั้งจุดมุ่งหมายเฉพาะวิชาพลศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2524:162) ไว้ดังนี้

1. ให้มีทักษะและนิสัยในการเล่นกีฬา และการออกกำลังกายด้วยกิจกรรมพลศึกษา เพื่อความสนุกสนานและสุขภาพ
 2. ให้มีคุณธรรม เช่น มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และสามารถนำคุณธรรมดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี
 3. ให้เห็นคุณค่าของการกีฬาและการเล่นกีฬาตามอุดมคติของกีฬา เช่น กีฬาเพื่อมิตรภาพ กีฬาเพื่อสุขภาพ กีฬาเพื่อความสนุกสนาน
 4. ให้สามารถพัฒนาและรักษาสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ ด้วยการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำ
 5. ให้สามารถใช้วิจารณ์เลือกเล่นกีฬา และออกกำลังกายตามสภาพการณ์และระดับความสามารถของตนเองด้วยความปลอดภัย
 6. ให้มีความรักและนิยมในพฤติกรรมของผู้เล่นกีฬาและผู้ดูกีฬาที่ดี
- วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่มีลักษณะพิเศษ มีขอบข่ายกว้างขวางและมีกิจกรรมหลาย ๆ อย่างมากกว่าวิชาอื่น ๆ ในโรงเรียน กิจกรรมแต่ละอย่างมีความจำเป็นต้องการอุปกรณ์และวัสดุเพื่อการเรียนการสอนหลายอย่างแตกต่างกันไป ฉะนั้นหน้าที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารพลศึกษาอย่างหนึ่งคือ หน้าที่เกี่ยวกับการจัดการดูแลและรักษาอุปกรณ์และวัสดุสำหรับวิชาพลศึกษา (วรศักดิ์ เทียรชอม 2525:21) สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จนกระทั่ง องค์การการศึกษาและวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ประกาศ กฎบัตรระหว่างประเทศด้านพลศึกษาและการกีฬา ขึ้นเพื่อให้บรรดามวลสมาชิกประเทศ ได้ตระหนักและถือปฏิบัติ เพื่อ

ประโยชน์ของประชากรโลกโดยส่วนรวม ซึ่งมีหลักการและสาระสำคัญ ในข้อ
ที่ 5. ดังนี้

ข้อ 5. สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ที่เพียงพอจำเป็นต่อการ
ผลศึกษาและการกีฬา

5.1 ควรจัดหาและติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์
เกี่ยวกับการผลศึกษาและการกีฬา ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้สนองความ
ต้องการได้เพียงพอ

5.2 รัฐบาล องค์กร โรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ
ควรถือเป็นหน้าที่ที่พึงปฏิบัติร่วมกันในการจัดหาและใช้อุปกรณ์สถานที่ ตลอดจน
สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านผลศึกษาและการกีฬาให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด

5.3 ในการจัดทำแผนพัฒนาผลศึกษาและการกีฬาในด้านสิ่ง
อำนวยความสะดวก ตลอดจนอุปกรณ์ รวมถึงการจัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ เพื่อสนอง
ความต้องการในระยะยาว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม
ด้วย (จรินทร์ อานันต์ 2527:9)

เครื่องอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาและการกีฬา ประกอบด้วย

1. เครื่องอำนวยความสะดวกในที่ร่ม ได้แก่ ห้องกีฬาในร่ม โรง
ฝึกกีฬาในร่มและยิมเนเซียม เป็นต้น
2. เครื่องอำนวยความสะดวกกลางแจ้ง ได้แก่ สนามเล่น สนาม
กีฬากลางแจ้งหรือบริเวณโล่งแจ้งหรือสนามหญ้า เป็นต้น

ในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกนี้ ฮอร์ไรน์ (Horine 1985 :
208) กล่าวว่า เนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้
รูปแบบของสิ่งอำนวยความสะดวก เปลี่ยนแปลง ไปทั้งในหลักสูตรผลศึกษาและ
การกีฬา แต่โครงสร้างที่แท้จริงของผลศึกษามีได้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เกี่ยว
กับเรื่องนี้ผู้บริหารผลศึกษาหรือผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสนใจให้มาก
ยิ่งขึ้น วิลล์กูส (Willgoose 1974:154) ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า
จากการเปลี่ยนแปลงนี้ เป็นเค้าที่สื่อแสดงถึง การเปลี่ยนแปลงที่จะยังคงมีการ
เปลี่ยนแปลงกันอยู่ตลอดไป และท่านก็ยังให้ข้อคิดต่อไปอีกว่า ในการปลูกสร้าง
สิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาในวันข้างหน้า ควรจะเปิดโอกาสให้มีความ

ยึดหยุ่นสำหรับกิจกรรมพลศึกษาอื่น ๆ รวมถึงสนองความต้องการของผู้เรียน กลุ่มเล็ก ๆ ในห้องเรียน จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการสนองความต้องการของผู้เรียน จะช่วยให้เกิดผลดีต่อการจัดชั้นเรียนและปรับปรุงพื้นที่เพื่อประกอบกิจกรรมทางพลศึกษา และในบางกรณีเรา อาจจะมีควมจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในจำนวนมาก ๆ และถ้าเป็นเช่นนี้ สทริอบ (Straub 1976:143) ได้ให้คำแนะนำว่า เราก็สามารถที่จะจัดกิจกรรมพลศึกษาได้ โดยขอความร่วมมือจากชุมชนที่อยู่ใกล้ ๆ โรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น โบว์ลิ่ง เทนนิส และสนามกอล์ฟ เป็นต้น นอกจากนี้ เราอาจจะได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือทางด้านบุคลากรจากสถานที่นั้นอีกด้วย

ในเรื่องนี้ กอร์ดอนและเบคอน (Gordon and Bacon 1972:5) กล่าวว่า หากเรามีการจัดการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่เป็นอย่างดี คือ มีการทะนุบำรุง ดูแลรักษา ให้พร้อมที่จะใช้ในการฝึกพลศึกษาหรือ พร้อมที่จะแข่งขันกีฬา ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาโปรแกรมพลศึกษาในระยะยาว ในการนี้ ถ้าหากเราสามารถสร้างสนามกีฬาในที่ร่มได้ก็จะเป็นการดียิ่ง แต่ก็ไม่ได้เป็นสิ่งที่สำคัญมากนัก แต่ก็ต้องอาศัยความสรรถาที่แรงกล้า จินตนาการและการหยั่งเห็นการณ์ไกลของผู้บริหารพลศึกษาหรือโค้ช ก็จะทำให้ประสบผลสำเร็จอย่างสูงได้ ถึงแม้ว่าจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในจำนวนที่จำกัดก็ตาม

สิ่งที่มีความจำเป็นอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งควบคู่ไปกับสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาที่เราจะมองข้ามเสียมิได้ ก็คือ วัสดุอุปกรณ์ทางพลศึกษา เนื่องจากพลศึกษาเป็นการเรียนโดยใช้กิจกรรมทางกายเป็นสื่อในการเรียน หรืออาจกล่าวได้ว่า การเรียนพลศึกษาเป็นการเรียนโดยการกระทำ ซึ่งในที่นี้ ครูหลายแขนงก็ยึดมั่นและปฏิบัติกันมาช้านานแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับการกีฬาและกิจกรรมพลศึกษา (Keenan 1968:141) ดังนั้นในการเรียนการสอนพลศึกษา จะให้เกิดผลดี จะต้องอาศัยเครื่องอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละประเภท ถ้าขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์แล้ว จะไม่สามารถช่วยให้การเรียนการสอน

ดำเนินไปได้อย่างราบรื่นหรือ อาจจะดำเนินไปไม่ได้เลย การเรียนพลศึกษา จะไม่ช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์เท่าที่ควร ตรงกันข้ามถ้าโรงเรียนใดจัด เครื่องอำนวยความสะดวกหรืออุปกรณ์ทางพลศึกษาไว้อย่างพร้อมมูล การเรียน การสอนพลศึกษา ในโรงเรียนนั้นก็จะเป็นไปอย่างราบรื่น นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนพลศึกษาได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ เครื่องอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ยังมีส่วนช่วยกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียนอยากเล่น และยังสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างดีอีกด้วย(จรรยา แก่นวงษ์คำ 2524 : 62)

อุปกรณ์พลศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง ในการสอนพลศึกษา หากขาดอุปกรณ์แล้ว จะทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร ฉะนั้นทาง โรงเรียนควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ ได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องสอนตามหลักสูตรที่โรงเรียนได้จัดวางไว้ (สมคิด ชิตประสงศ์ 2517 : 130) หากโรงเรียนเปิดสอนกิจกรรมพลศึกษามาก ความต้องการทางด้านอุปกรณ์และ วัสดุก็มีมากตามไปด้วย ทั้งนี้รวมทั้งกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ให้เป็นกิจกรรมพลศึกษา บังคับ และกิจกรรมพลศึกษาที่ต้องการให้เลือกมากกว่านี้ ในกรณีที่โรงเรียนจัดให้ มีโปรแกรมแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนและ การจัด โปรแกรมให้นักเรียนได้มีการเล่นเพื่อนันทนาการ ในเวลาว่างนอกจาก โปรแกรมต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว หากมีนักเรียนที่มีส่วนร่วมเป็นจำนวนมาก ปริมาณ ความต้องการอุปกรณ์ต่าง ๆ ก็จะมีมากขึ้น (เข็นฤดี วงศ์พูน 2527 : 13) แต่ถ้า หากเป็นไปได้ ครูควรจัดอุปกรณ์ให้นักเรียน ได้สามารถฝึกหัดได้อย่างเพียงพอ และทั่วถึงกัน ในกรณีที่เป็นการฝึกหัดทักษะที่เป็นส่วนบุคคลที่เป็นนักเรียนทั้งชั้น สามารถฝึกพร้อม ๆ กันได้ ครูควรจะมีอุปกรณ์ให้นักเรียนครบทุกคน (วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ 2527 : 110)

อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษานั้น เป็นที่ต้องการ อย่างยิ่งของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ แต่ความต้องการ ของแต่ละโรงเรียนนั้น มีจำนวนและสัดส่วนที่ไม่เท่ากัน ทำให้ผู้บริหารของ โรงเรียนมีความยุ่งยากในการจัดสรรงบประมาณ การจัดซื้อและการจัดซ่อมบำรุง แต่ก็มีอีกหลายโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดหางบประมาณการจัดซื้อได้ ให้พอเพียง

กับความต้องการ (คณิศร มิร์กซ์ 2527:110)

ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มิใช่ว่าจะอยู่ที่งบประมาณการจัดซื้อเพียงอย่างเดียว ยังมีปัญหาทางด้านอื่น ๆ อีก ที่ทำให้เกิดอุปสรรคในการจัดดำเนินการเกี่ยวกับอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษา เช่น ปัญหาด้านการจัดซื้อ ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพและอายุการใช้งาน ปัญหาเกี่ยวกับการดูแล ซ่อมแซมและการบำรุงรักษา ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในที่ร่มและสิ่งอำนวยความสะดวกกลางแจ้ง เป็นต้น เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นมานี้ มีผลทำให้การเรียนการสอนผลศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และจากการวิจัย การศึกษาค้นคว้าของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน พบว่า การขาดแคลนอุปกรณ์ทางผลศึกษา ยังคงเป็นปัญหาอยู่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน และผลการวิจัยของกรมผลศึกษา ในปี 2525 เรื่อง "ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนผลศึกษาในโรงเรียนไม่เจริญก้าวหน้า" พบว่า ปัจจัยการขาดอุปกรณ์ในการเรียนการสอนผลศึกษา ยังคงมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งอยู่ (เป็นฤดี วงศ์พุทธ 2527:3)

ผู้วิจัยในฐานะที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งนอกจากจะดำเนินการสอนโดยตรงแล้ว ยังมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านผลศึกษาในโรงเรียน ซึ่งก็ประสบปัญหาในการจัดและดำเนินการในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลให้การดำเนินงานตามโครงการไม่เป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ และอีกประการหนึ่ง ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรผลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ปรากฏว่า ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางผลศึกษา จะมาเป็นลำดับต้น ๆ เสมอ แสดงให้เห็นว่า ปัญหาดังกล่าว มีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกันเร่งรีบดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการผลศึกษาของประเทศไทย ให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับต่างประเทศ จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมานี้ จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัย มีความต้องการ ที่จะศึกษาถึงสภาพและปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางทางด้านผลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

สภาพและปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ประสบปัญหา ด้านการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ด้านการใช้อุปกรณ์ ด้านการซ่อมแซมและบำรุง รักษาอุปกรณ์และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้อุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา ในโรงเรียน มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาปัญหาในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ทางด้าน พลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
5. เพื่อศึกษาปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านพลศึกษา ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของกาวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะสภาพและปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
2. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะปัญหาที่เกิดขึ้นในปีการศึกษา 2529

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านการตรวจทานและประเมินผล จากผู้ทรงคุณวุฒิทางพลศึกษา สามารถที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบตามสภาพความเป็นจริงที่ตนเอง
ประสบอยู่และถือว่าเป็นคำตอบที่เชื่อถือได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สภาพ หมายถึง จำนวนของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์
ทางผลศึกษา ที่มีอยู่ ทั้งที่เข้าถึง ใช้ ที่เก็บรักษาการใช้อย่างทั่วถึงที่ชำรุดใช้ไม่ได้
สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ สถานที่
ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ ที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนผลศึกษา
ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. สิ่งอำนวยความสะดวกในที่ร่ม หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกต่าง ๆ ทางด้านผลศึกษาที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น อยู่ภายใต้อาคารหรือ
สถานที่ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย ห้องยิมเนเซียม สนามแบดมินตัน ห้อง
สันทนาการ ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว ห้องน้ำ เป็นต้น

2. สิ่งอำนวยความสะดวกกลางแจ้ง หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกต่าง ๆ ที่อยู่กลางแจ้ง ส่วนใหญ่มักจะเป็นสนามต่าง ๆ เช่น
สนามฟุตบอล สนามฮอกกี้ สนามตะกร้อ สนามกรีฑา เป็นต้น

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ
สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรผลศึกษา หมายถึง หลักสูตรผลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรผลศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาในการจัดดำเนินการเกี่ยวกับ
สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางผลศึกษา ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. เป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนา การจัดโปรแกรม
การเรียนการสอนผลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้าและวิจัยของหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย